

Kulturní elita je v přímém protikladu proti tomu, co evropská společnost potřebuje

 radiouniversum.cz/dobes-marek-2d-kulturni-elita-je-v-primem-protikladu-proti-tomu-co-evropska-spolecnost-potrebuje

Marek Dobeš Díl 2/3

Text 25.8.2024 34 min Přehrát

#Společnost

„Komunisti chtěli vyvraždit několik skupin lidí, že pak bude dobře. Ideologie upřednostňující planetu Zemi před člověkem říká, že bude dobře, až se zbavíme lidstva,“ říká režisér a scénárista Marek Dobeš v předchozí části našeho rozhovoru. Ideologickou indoktrinací, která propaguje transgenderismus, nebo jiné progresivistické myšlenky, jsou podle něj ohroženy především děti. Jak se tyto trendy konkrétně projevují v současných filmech a televizních pořadech, a jaký je jejich dopad na diváky? Náš host to hodnotí nesmlouvavě:

„Hollywood je na úrovni čínské propagandy, kde ve filmech dobří Číňané bojují se zlými koloniálními bělochy. A Hollywood dělá totéž, běloch je tyran a úchyl, a terorizuje černochoy.“

Martina: Také jsem si všimla, že tato indoktrinace není jenom takto vizuální, ale i politická, protože jsem shlédla – nebyly úplně nejnovější – dvě americké komedie, ve kterých si sympatický hlavní hrdina s hrdinkou o Trumpovi mysleli, že je to zločinec a debil – a to jelo celým filmem. Myslíte, že současná kinematografie je využívána i k šíření politických názorů a stereotypů?

Marek Dobeš: A zase to má – tentokrát záporné – hodnotové znaménko, které, myslím, je z velké části obecné. Je potřeba si uvědomit, že tvůrci – ať už je to totálně komerční Hollywood, nebo česká kinematografie odkázaná na fondy – se pohybují mezi sebou, a když uvažují o tom, jak má daný film vyznít, jakým tónem má zaznít, tak přemýšlejí nikoli o divákovi, ale o svém kolegovi, nebo o členovi komise, nebo o televizi, které to nabídnou. V případě

Hollywoodu přemýšlejí o radě, která bude rozhodovat, a tam taky sedí zhruba sedm osob – dneska už si netroufnu říct, jestli jsou to muži, nebo ženy, protože v Hollywoodu vymýšlejí pohlaví každý týden dvě – a vy vlastně film vytváříte pro ně, protože Hollywood, a sto procentně i u nás, se, řekněme náročnější kinematografie, snaží diváka vychovávat. A to, jestli ho budou vychovávat tím, že mu budou lhát, předstírat, manipulovat, nebo jestli ho budou jenom vychovávat ve správném smýšlení, je úplně irelevantní. Podstatné je, že ho chtějí vychovat, převychovat k obrazu svému.

A kdo jsou oni? Oni nežijí mezi námi, jezdí v limuzínách, létají ve vrtulnících, a nepůjdou se podívat do vyloučené lokality. Oni chtějí obyvatele vyloučené lokality přeprogramovat tak, aby jim zatleskali na festivalech, nebo aby dostali další práci od té samé skupiny, rady, prostě od těch, kteří rozhodují.

Martina: Vy jste řekl „Převychovat k obrazu svému“. Ale když přesně nevíme, kdo to je, tak nevím, jak přesně má vypadat obraz, ke kterému mě chtějí převychovat.

Marek Dobeš: Oni nás chtějí převychovat k obrazu utopickému, protože v okamžiku, kdy sedíte v dobře klimatizované kanceláři, a sekretářka, sekretář, nebo osoba, vám nosí dobře umletou kávičku, tak můžete začít snít, protože jste odtrženi od života. Když jsem studoval žurnalistiku, tak většina mých spolužáků už ve svých nějakých pětadvaceti, když končili školu, měla potřebu vychovávat dospělou českou populaci. My jsme byli jeden z prvních ročníků po převratu, takže třeba mohli mít pocit, že jsou vlastně svobodní novináři, ale jak si může někdo myslet, že do třiceti let má dostatek fištrónu na to, aby převychovával někoho, kdo má například rodinu? A na žurnalistice bylo tehdy naprosto nepochopitelné, když jsem někomu říkal, že chodím boxovat.

Když se utopie totálně zvrhne, nastane dystopie

Martina: Machisto jeden.

Marek Dobeš: Nebo že chodím cvičit. Říkali, musíš tady sedět s námi, popíjet kávičku a kouřit cigárko, a přemýšlet o tom, jak vychováme našeho čtenáře. A stejným způsobem takto utopicky přemýšlí manažer studia, nebo člen fondu. On nás chce převychovat ve všech -ismech, to znamená: „Zrušme hranice. Ženy by měly řídit společnost. A kdo bude vychovávat děti? Tak to se nějakým způsobem vyřeší, možná umělá inteligence. Planeta Země má přednost před člověkem, a tak dále a tak dále.“ Proto říkám, že se dostáváme k Mad Maxovi. Mad Max je dystopie. Dystopie je opak utopie. Tedy, když se utopie totálně zvrhne, nastane dystopie.

Martina: Takový Demolition Man.

Marek Dobeš: Velmi dobře.

Martina: Byla to velká dystopie, která se téměř ve všem naplňuje, a vypadá to dnes jako prognostický film. „Buď dobrý, Johnne Spartane“. Dobře, podívejme se na jiný film, a na jiné myšlenkové kliše a snahu o výchovu. Třeba francouzský dvoudílný film Co jsme komu udělali? My jsme se na to svého času dívali jako na vtipný film o francouzské středostavovské rodině, která má čtyři dcery, a každá z nich si vezme muže, Francouze, z jiného etnika. Myslíte, že tento film neviděli voliči Le Pen? Protože pak by asi poslední volby nedopadly tak, jak dopadly. Ale tam byl jasný záměr.

Marek Dobeš: Tento film má, tuším, tři díly, a mám pocit, že se to stupňuje – v každém díle je to multietničtější.

Filmy lidi vychovávají k tomu, že je správné uvažovat „Odvedme dcery do arabského ghetta, a nabídněme je v plen“. Ale mluvit o problémech s migrací se nehodí.

Martina: Já jsem tedy dala jenom dva.

Marek Dobeš: Mixtura. A to je přesně pointa, ke které směřuji, děkuji za to. Můžeme si říct, jak takový film vznikne: Přijdete do televize, nebo za nějakou skupinou, která filmy financuje, a vlastně je nezajímá, jestli filmy mají úspěch, a chcete jim prodat nějaké

téma. A protože víte, že jim se bude líbit – a přijde jim jako společensky zodpovědné – téma multikulturalismu, tak otevřete notes, a tam budete mít čtyři náměty, a všechny se tím, či oním způsobem budou věnovat multikulturalismu. A budou se mu věnovat – a to je ten problém – v utopickém, pozitivním, ve své podstatě socialisticky rozjásaném duchu. A v tu chvíli protistrana řekne: „Ano, my vám na to dáme peníze, protože toto má společenský smysl. Toto je projekt, který může toho diváka nějakým způsobem změnit v jeho smýšlení.“ Je to totální nesmysl. Když se divák na ten film podívá – na třetí díl – tak se naopak utvrdí v tom, že co je moc, to je moc – vyloučené lokality na okrajích francouzských měst – to nezaujme.

A toto všechno míří na středostavovského bílého Francouze, kterému se vymývá hlava. Ale do určité míry to svou roli zahraje, protože Francouz je tím zorientován v tom, o čem se mluvit může, a o čem se má mlčet. A že multikulturalismus je skvělá věc, a pojďme ho i přes sílu prosazovat: Vezměme, čapněme dceru, odveďme ji do arabského ghetta, a tam ji nabídněme v plen, protože se to nosí – o tomto se bude mluvit pozitivně. Ale o tom, že Francie má problém s nezvládnutou masmigrací se mluvit nebude, protože vám v tomto filmu posílám podtext, že se to nehodí, že to je proti dobrému tónu, i když chcete tyto věci otevřít tak, jako to kdysi dělal Tomáš Garrigue Masaryk, tedy realisticky, prostě aspoň hovořit o tom, že je to špatně. Čili, i tento film, ve svém utopicky rozjásaném vyznění, je součástí, do určité míry, cancel culture.

Martina: A v každém případě nás alespoň informuje o tom, jakým způsobem vystupovat navenek, pokud chceme dosáhnout kariérního růstu.

Marek Dobeš: Přesně tak. A to se pak na sebe nabaluje jako sněhová koule. Představte si, že chcete natočit film a že ho chcete natočit s áčkovými herci. A áčkoví herci všichni patří do skupiny – nebudeme mluvit o českých, abych si úplně nezavřel cestu ke spolupráci se svými kolegy...

Martina: Nějaká práce se vám v budoucnu bude ještě hodit.

Marek Dobeš: Rád bych obsadil nějaké české áčkové herce, takže pojďme mluvit o amerických. Takže si vezměme: Tom Cruise, Leonardo DiCaprio – oba tito pánové jsou ekologičtí poblouzové, obzvlášť tedy Leonardo DiCaprio, a ještě navíc je to pokrytec, který na ekologický kongres letí ve svém soukromém letadle, což je úplně absurdní.

Martina: Ale přiznává: „Jsem přímo posedlý tématem globálního oteplování. Je čas jednat.“

Marek Dobeš: Protože toto se nosí. A teď si představte, že Leonarda DiCapria budete chtít obsadit do filmu, který bude toto téma zpochybňovat. Tedy automaticky víte, že to nemá smysl, protože Leonardo DiCaprio řekne: „To je hereze. To jsi přece kacíř! Ty nesouhlasíš s tím, s čím přišel nicejský koncil, že se Země otepluje a že všichni shoříme v pekle? No to jsi kacíř!“

Přijde Agnieszka Hollandová položit květy na hrob polského pohraničnicka, kterého zavraždil miloučký, skvělý migrant?

Martina: S tím přišla Gréta. Dělán si legraci.

Marek Dobeš: Ano, to nenovodobá Johanka z Arku, která ale ve své podstatě vlastně taky dostala svou roli. Ona se jmenuje Tintin, takže to je úplně Tintin Gréta Thunberg – úplně směšný. Už to jméno by nás mělo varovat. Nicméně, vy, jako tvůrce, nenajdete odvahu, a možná dokonce ani neprosadíte kontra pohled na toto téma, pokud budete chtít prosadit a mít kvalitní spolupracovníky, protože drtivá většina z nich bude radši fungovat v utopickém módu. To přeci zní skvěle: „Zrušme hranice. Všichni jsme stejní, všichni jsme humánní bytosti. Proč by mezi námi neměla bydlet půlka Eritreje? Vždyť jsou to lidské bytosti stejně jako my.“

A tady budu konkrétní, protože Česká republika – v případě České televize a Fondu pro podporu a rozvoj české kinematografie – se podílela na filmu Agnieszky Hollandové Hranice, natočeno 2023, což

je ve své podstatě jednoznačná masáž, která říká: „Syrští migranti jsou nevinné, milé bytosti, většinou ženy a děti. A polští pohraničníci, ti machističtí, až skoro náckoidní gauneři, jim ubližují. Odmítnou jim dát vodu. Vylívají před nimi vodu z lahve, když má rodina žízeň.“ A nikde v tomto filmu není řečeno, že celá tato migrační skupinka plní zadání běloruského prezidenta Lukašenka, který spolupracuje s panem Putinem na hybridní válce proti Evropské unii, a že schválně zaplavuje Polsko migranty, aby ho společensky rozbil. To znamená: Když tento fond a Česká televize zafinancují film, který toto vůbec nezmíní, nestávají se náhodou spolupracovníky plánu pana Lukašenka?

Martina: A to víte jistě? Protože o tomto jsem neslyšela.

Marek Dobeš: Když se podíváte na úvodní titulky tohoto filmu, tak tam máte zmíněnou Českou televizi a Fond pro rozvoj české kinematografie. Agnieszka Hollandová je nesmírně úspěšná, slavná, kvalitní režisérka, která – jestli se nemýlím – vystudovala FAMU, takže podpora jejích projektů je naprosto logická. Ale v okamžiku, kdy přijde s filmem, který je zcela utopický, a ve své podstatě manipulativní, tak by Fond měl mít odvahu jí říct: Ale vám tam úplně chybí podstata věci, tedy, že za tím celým stojí Bělorusko, že za tím stojí Lukašenko, který zneužil migranty. A v neposlední řadě, že to nejsou bezbranné ženy a děti, ale že to jsou muži v produktivním věku. A letos – mám pocit, že to bylo letos – jeden z těchto miloučkových, skvělých migrantů prosunul přes plot nějaké kopí a zavraždil polského pohraničníka. Přijde Agnieszka Hollandová položit květy na hrob polského pohraničníka? A proč my, Češi, intervenujeme Polákům do této složité situace a poučujeme je?

A ještě to má další konotaci: Ona vyhrála několik cen na festivalech, protože prosazuje utopický pohled, se kterým souzní ti, kteří na tyto festivaly filmy vybírají.

Martina: Ale asi na to sežene áčkové herce.

Marek Dobeš: V tomto filmu, mám pocit, hrají, jsou velmi dobře obsazeni herci, kteří působí autenticky, což jenom ukazuje, jak je to kvalitní režisérka. Ale to nic nemění na tom, že to je manipulace. A v okamžiku, kdy ona tento film dotočí, tak se stane kontroverzním. V Polsku na něj přišlo poměrně dost lidí – Polsko je stejně rozerváno na kusy jako Česká republika, takže ti, kteří byli tehdy proti vládě, na tento film demonstrativně přišli, aby ho podpořili. Ale o tom mluvit nechci, to je polská záležitost. Ale tento film bude na festivalech vyhrávat ceny, a vyhrává, protože opět konvenuje skupině výběrčích na festivalech, která je nastavena úplně stejně, jako áčkoví herci a tvůrci, jako ti, kteří rozhodují o penězích – bohužel – kteří jsou ale v přímém protikladu k tomu, jak je nastavena společnost, a hlavně k tomu, co naše společnost, a vůbec evropská společnost, potřebuje.

Martina: A zjevně se i v minulosti ukázalo, že mnohé filmy vznikly vysloveně na politické objednávky, dokonce na objednávky tajných služeb, protože se pak s diváky pracuje mnohem lépe než jen s občany.

Marek Dobeš: Jednoznačně. Je to způsob, jak obyvatele daného teritoria řídit, jak ho atomizovat, jak ho odnárodnit, to znamená, jak ho vytrhnout z vazeb, které by mu umožňovaly nějakým způsobem se vymezit vůči virům zvenčí. A jakmile jednotlivého obyvatele daného území takto očistíte, a zbude z něj jenom jednotka, bude bez přátel, bez rodiny, bez vztahu ke své zemi a ke svému národu, tak v tu chvíli s ním můžete daleko snáz manipulovat. A nejen manipulovat, můžete ho ve své podstatě řídit, protože se stane bezbranným, nebude se mít na koho obrátit. A pocit, že je svobodný bude mít tak dlouho, až zjistí, že je sám.

Tvůrce si musí zakázat vystavovat se situacím, ve kterých by mohl podlehnout autocenzuře, aby získal peníze na svůj projekt. Chcete-li být nezávislí, musíte nezávisle financovat.

Martina: „Bude mít pocit, že je svobodný, až zjistí, že je sám.“ Do jaké míry se ve filmech naráží, do jaké míry i vy narážíte, na omezování svobody slova? Protože jakkoli se politici vehementně brání obviněním, že plíživě zavádí – nebo už i zjevně – cenzuru, tak zkrátka, jak jste naznačil, už je u některých oblastí jasné, co se má říkat, a co se říkat nemá. Potýkáte se s tím při tvorbě scénářů?

Marek Dobeš: Třeba v případě Ďáblovy sbírky jsem sám sobě zamezil, abych podlehl. A vysvětlím proč. My jsme si říkali, že v okamžiku, kdy vzniknou trendy, které jsou nějakým způsobem bezpečnější, nebo jsou nějaký způsobem, z hlediska těch, kteří rozhodují, zda dílo vznikne, nebo nevznikne, žádoucnější, tak tvůrce má tendenci tyto trendy využívat. A pak je tam aspekt, na který jste se teď, Martino, ptala, tedy: Jestli si toto sám sobě tvůrce zakáže. A já jsem sám sobě zakázal právě proto vůbec uvažovat o tom, že bych s tímto filmem šel na komisi Fondu pro podporu české kinematografie, protože jsem se bál, že bych podvědomě ztratil hranu, že by mě podvědomí autocenzurovalo. Podvědomá autocenzura je nesmírně silná, takže by tam mohlo podvědomě být: „Tohle by se jim nemuselo líbit. Tohle by mě mohlo připravit o podporu.“ Já jsem je požádal o podporu až ve fázi distribuce, ale na zrod tohoto filmu jsem si nevzal ani jednu jedinou korunu od českého státu, všechno jsem zaplatil z firemních peněz. Proto na tom taky pracuji deset let, protože jsem chtěl mít nezávislý film.

Martina: Tohle je jediná cesta k tomu, aby člověk zůstal poctivým tvůrcem, a sám sebou?

Marek Dobeš: Jiná cesta v dnešní době neexistuje. Já jsem byl za Federaci evropských režisérů ve Švédsku – možná si vaši posluchači vzpomenou na televizní seriál Most, což je most, který přemostňuje Švédsko se sousední zemí, a uprostřed tohoto mostu se najde mrtvola – a švédští kolegové nám vysvětlili, že když tento film vznikal, tak ho vytvářela nezávislá společnost, která nemusela televizi, pro kterou to vytvářela, oslovit ohledně dramaturgické spolupráce, takže bylo čistě jenom na produkční společnosti, jak to

postaví. Televize jim dala peníze, a v podstatě – dělejte si, co chcete. Něco podobného proběhlo v případě Monty Python's Flying Circus, kde do x dílů BBC nezasáhla, protože nechávala děti, ať si hrají, a když si všimla, co tam tropěj, tak už bylo pozdě. Proto má tento seriál takovou brizanci, a proto je tak nadčasový a odvážný. Protože dokonce tehdejší osvícená BBC – dnes už by jim to neumožnila ani náhodou – ani nechodila na plac, nečetla scénáře, takže nevěděla, co se na ně chystá. To je jediná cesta, ale ta u nás nepadá do úvahy. Televize vždycky chtějí scénář k filmu nejdřív číst, a pokud nekonvenuje jejich světonázoru, tak se velmi často rozhodnou, že se realizovat nebude.

Martina: A také jste řekl: „Tehdy ta osvícená BBC.“ Myslím, že tento success by se v Británii nedal rozhodně zopakovat.

Marek Dobeš: Absolutně ne. Bohužel, posunuli jsme se o tolik, že v žádném případě. A když si vezmeme příklad tvůrců, kteří později prohlédli – za socialismu Vojtěch Jasný s Karlem Kachyňou začínali jako dokumentaristé a indoktrinovali tehdejšího českého občana informací, že scelovat pole je super a že JZD jsou skvělý nápad. A teprve v době tání přišel Vojtěch Jasný s kontra filmem Všichni dobří rodáci, načež byl tento film přesunut do trezoru, a Vojtěch Jasný byl odstaven. Ale pozor, Vojtěch Jasný byl sice odstaven, a odešel do zahraničí, ale už měl renomé – které si tady v Československu získal mimo jiné tím, že kolaboroval s komunistickým režimem, protože točil dokumenty o tom, že JZD je skvělá věc.

Martina: Ale to všechno v mých očích omilostňuje věta Radka Brzobohatého, když se vrací, a říká: „Vy jste to tu zrajtovali.“ Ale neznala jsem dokumenty, o kterých mluvíte.

Marek Dobeš: Možná ano, aspoň že tak. On odešel do ciziny, ale protože měl už renomé, tak tam učil na prestižních filmových školách. Co tím chci říct? Chci tím říct, že kdyby se postavil režimu hned na začátku, tak by nikdy nedostal šanci stát se Vojtěchem

Jasným. Ti nejlepší se neprosadí, neprojdou skrz nejrůznější komise, přes hodnotící kolečka zvýšeně citlivých lidí, těch, kteří ví víc než ostatní. Přes držitele pravdy tito lidé neprojdou. A tato doba se bohužel dneska vrací.

Já to vidím na mladých tvůrcích. Postupně začínají ohýbat hřbet, a začínají točit to, co jim točit umožní. A jenom, omlouvám se, zmíním projekt: Vy jste mluvila o filmu Kajínek, a já tento film nechci nijak adorat, ale chci jenom říci, že když mě jako scénáristu oslovili producenti Jáklovi – JBJ Film – tak mě oslovili jako nezávislá společnost, zaplatili vznik scénáře, a pak šli do soukromých televizí, komerčních, do veřejnoprávní televize, a nedostali ani korunu, všichni je odtamtud vyhnali. Tak požádali Fond, a nedostali ani korunu, a museli to natočit nezávisle, za soukromé peníze. A tak vznikl film, který posouvá český thriller o kousek dál, a je nějakým způsobem novátorský, a to jenom proto, že tento film byl zafinancován ze soukromých zdrojů. Čili tím se vracím zpátky k vaší otázce: Chcete-li být nezávislí, tak musíte nezávisle financovat. Jinak nemůžete.

Martina: A bohužel mi z toho vyplývá: Musíte klouzat na vlně, a až když si vytvoříte takové renomé, že si můžete dovolit i rebelii, tak pak můžete natočit Všichni dobří rodáci. A to mě trošičku leká.

Marek Dobeš: To není pravda, protože Všichni dobří rodáci vznikly díky změně společenské a politické situace. Vojtěch Jasný by je za tehdejší situace nemohl natočit. I kdyby byl sebeslavnější, tak by je stejně nemohl natočit. Je to, Martino, o čuc problematičtější.

Martina: Ještě o něco problematičtější.

Marek Dobeš: Čili, nyní si řeknete: „Budu odsouvat rebelii do momentu, kdy budu nezpochybnitelná osobnost.“ – takže se bud' utavíte, utaháte, nebo vás stejně nepustí.

Podle blackface byli všichni, kteří na táborech hráli postavu mouřenína, chodili v turbanech, ručník obtočený kolem hlavy, namalování krémem na boty, latentními rasisty

Martina: Když jste psal původní scénář historického velkofilmu Jan Žižka, měl jste povinnou kvótu na to, kolik husitů musí být jiné etnicity? Nebo jsme si přece jenom mohli nechat husity z českého dolíku?

Marek Dobeš: Já jsem napsal původní scénář v okamžiku, kdy byl film zafinancován z amerických zdrojů. Ve své podstatě byl tento film do určité míry opět nezávislý, ale byl zafinancován z amerických zdrojů, a tudíž v něm – přestože to je středověk – musela být jiná etnicita. A to jsme vyřešili dobově hodnověrně, takže v tomto filmu jsou Kumáni, a Kumáni byla velmi specifická rasa zřejmě mongolo – něco...

Martina: Velmi často se sčuchli s Maďary, a několikrát nám pěkně zavařili.

Marek Dobeš: Oni nám zatopili. Císař Zikmund je s oblibou využíval, stejně jako právě Maďary. A důvod je jednoduchý: Byli to migranti, kteří do Evropy připutovali, a tudíž žili odlišným způsobem, kmenovým způsobem života, a tudíž pro ně nebyl nejmenší problém vraždit usedlé, původní obyvatelstvo. A to byl taky jeden z důvodů, proč husité tak nenáviděli císaře Zikmunda, proč mu nevěřili, protože byli očitými svědky zvěrstev, která Kumáni prováděli, když tady probíjávali Zikmundovu vládu – napichovali nemluvňata na ploty. Takže to byla masmigrační záplava využitá jedním potentátem, a my jsme toto etnikum využili do filmu Jan Žižka, aby měli Američani radost.

Martina: Vy jste se z toho, v tomto případě tedy, vylhali historicky uvěřitelně...

Marek Dobeš: Historicky věrně.

Martina: Když jsem byla v New Yorku, a chtěla jsem vidět Denzela Washingtona, tak jsem šla na Broadway, kde zrovna v divadelní hře hrál Césara. Ano, předpokládala jsem, že César byl jiné etnicity, tak

nějak myslím, to máme hodnověrně podloženo, ale chtěla jsem vidět Denzela Washingtona, a byl v tom výborný. Ale musím říct – doufám, že nebudu považována za předpojatou – že když královnu Alžbětu hraje Afroameričanka, stejně jako Annu Boleynovou – mluvím o dvou různých projektech – tak už to působí neuvěřitelně a podbízivě. A řekla bych, že to má úplně opačný efekt. Jak se na tyto povinné kvóty díváte vy?

Marek Dobeš: Vy jste to řekla přesně, Martino: „Abych nebyla označena za předpojatou“. Toto je ten účinek, o který běží. Jde o to, posouvat hranici tak, aby ten, kdo vyjádří, řekněme, běžným občanem sdílený pohled, v podstatě úzus, „císař je nahý“ – a vy řeknete „Ema Boleynová byla přece bílá...“

Martina: Anna...

Marek Dobeš: Anna. Pardon, Ema možná taky...

Martina: Destinnová určitě...

Marek Dobeš: Tak okamžitě už i běžnému občanu zabzučel v hlavě signál: „Moment, moment, moment, jak si Martina Kociánová dovoluje zpochybňovat, že by mohla černoška hrát osobnosti...“

Martina: Vždyť je to společenský konstrukt.

Marek Dobeš: Vždyť je to celé společensky žádoucí, aby z nás ze všech vymlátili to zrno rasismu a xenofobie. Tímto posouvají hranice tak, že v okamžiku, kdy dokončíte své dílo, tak si nebudete jistá svými pocity, nebudete si jistá, jestli černá je bílá, jestli je to správně, jestli je to špatně. Zase řeknu konkrétní příklad, přeci byla divadelní hra poměrně známého britského autora, která se hrála na prknech, tuším Činoherního klubu, kde,, myslím hlavního hrdinu hrál pan Sokol, a protože hlavní hrdina v této hře je černoš, tak si pan Sokol načernil obličej, protože Činoherní klub neměl adekvátního kvalitního herce, který by tuto postavu zahrál. A tato hra byla stažena, autor zakázal její uvádění, protože prohlásil, že černoš musí hrát černý

herec, a jinak že to je to takzvaný blackface, což je hluboce rasistická činnost. Tedy, my všichni, kteří jsme kdysi na táborech chodili v turbanech, ručník obtočený kolem hlavy, a kdo měl krém na boty, se třeba namaloval, protože hrál postavu mouřenína, jsme byli všichni latentními rasisty. A to je to, co se vám snaží Anglosas zasunout do hlavy – snaží se vám zasunout do hlavy tuto cartridge. A těchto cartridge, těchto šuplíčků, který vám zaplňují podvědomými obsahy, je víc, a víc, a víc. A řeknu další konkrétní film: Mazaný Filip. Václav Marhoul natočil komedii na základě divadelní hry, a tato komedie byla v kinech úspěšná, ale nedostala se na Netflix, a to proto, že je tam jedna scéna, ve které je blackface.

Martina: Že by dvojí metr?

Marek Dobeš: Netflix neumožnil tuto scénu vystříhnout, protože by si někdo mohl všimnout, že tento film už tuto scénu v sobě měl, a teď ji Netflix nechal vystříhnout. Ale to je málo, Netflix musí zcela jednoznačně zamezit tomu, aby film, který má v sobě jednu kratičkou scénu – která v našem domácím prostředí absolutně nemá žádná podtext – aby se takový film na Netflixu objevil. V žádném případě se tam objevit nesmí.

A toto je to podvědomé vytěšňování, tady si tvůrci vytvářejí v hlavě kolonky: „Toto nesmíš, toto nesmíš, toto nesmíš, protože tady a támhle. A na tomhle festivalu by si mohl narazit.“ A když si k tomu připočtete, že si tam ještě vytvářejí šuplíčky typu: „A toto bys měl, a toto bys měl, a toto bys měl, protože ti to zvýší pravděpodobnost, že se dostaneš na festivaly, a do distribucí, a na platformy“, tak si dovedete představit, co nakonec v tom balíku zůstane zdravého. No moc ne.

Všechny příspěvky s Marek Dobeš

Diskuze:

Napsat komentář

E-mailová adresa nebude publikována.

Kupředu do minulosti

Marek Dobeš Díl 1/3

Komunisté likvidovali třídy, že pak bude dobře. Ideologie ochrany planety říká, že bude dobře, až se zbavíme lidstva

18.8.2024 27 min

[Text](#) [Přehrát](#)